

Kraków, bateria artyleryjska FB 36 Ostra Góra, ok. 1887 r.

1. Kategoria

Militaria, bateria artyleryjska

2. Położenie administracyjne

gm. Kraków, pow. krakowski, woj. małopolskie

3. Współrzędne

50.05208 19.83963

4. Kod w dokumentacji

Krakow-07-280

5. Opis

Przeznaczona dla ciężkich dział bateria artyleryjska dawnej Twierdzy Kraków położona jest na zachodnim stoku Ostrej Góry, w pobliżu Alei Wędrowników. Bateria posiadała nieregularny kształt zbliżony do prostokąta o wymiarach około 100x50 m. Wykonane z kamienia i ziemi wały były wzmocnione trzema okrągłymi bastejami i otoczone fosą. Wewnątrz znajdowały się nieistniejące już dzisiaj murowane koszary. Zachowały się pozostałości ziemnych obwałowań oraz częściowo zatarte stanowiska ogniowe – działobitnie. Idąc do baterii ścieżką od strony Alei Wędrowników warto zwrócić uwagę na dobrze zachowany kamienny słupek z napisem K.K.F. 56*. Podobne znaki były ustawiane przy drogach fortecnych na terenie całej Twierdzy Kraków.

Pierwsze, prowizoryczne wały baterii zostały wzniesione w roku 1864, w początkowym okresie budowy Twierdzy Kraków. W latach 1878-1884 stanowisko zostało rozbudowane i przystosowane dla dział przeznaczonych do dalekosiężnej obrony Krakowa od strony zachodniej. Ostatnia modernizacja miała miejsce w roku 1910, kiedy bateria została włączona w system obronny fortu rozproszonego Bielany. Przystosowano ją wtedy do obsługi najcięższej artylerii fortecznej - produkowanych w czeskich zakładach Skody moździerzów wzór 1898 o kalibrze 24 cm. Działa te były transportowane na stanowiska na masywnych, ośmiokołowych lawetach, ciągniętych przez zaprzęgi konne lub pierwsze ciągniki spalinowe. W grudniu 1914 roku działa z Ostrej Góry razem z sąsiednią baterią ze Srebrnej Góry wzięły udział w odparciu Rosjan, szturmujących wschodnie rubieże Krakowa. Ostrzał z obydwu baterii był prowadzony pociskami o wadze około 100 kg, które przelatywały z

Jedno ze stanowisk ogniowych baterii

Obwałowania ziemne

zachodu na wschód nad całym miastem**.

6. Uwagi

7. Źródła i materiały

* K.K.F. - Kaiserliches und Konigliches Festung, Cesarska i Królewska Twierdza.

** Opis przygotowano na podstawie: Henryk Łukasik, *Twierdza Kraków - znana i nieznana. Część II, odcinek zachodni i południowy od traktu olkuskiego do dolnej Wisły*, wyd. Arkadiusz Wingert, Międzyzdroje 2001, s. 58-60. Opis skrócony oraz szkic baterii patrz:

<http://www.gk.strefa.pl/baterie.html#1c>, dost. 26.05.2017.

8. Dokumentacja w terenie

28 marca 2017 r.

